

M. BALARD, *Gènes et l'Outre-Mer. II. Actes de Kilia du notaire Antonio de Ponzó 1360*, Mouton 1980, Kitap İtalya'da basılmıştır, 209 S. Documents et Recherches sur l'économie des pays Byzantins, Islamiques et Slaves et leurs relations commerciales au Moyen Age, adlı serinin XIII cildi. (A III/8091.2)

Cenova üzerindeki çalışmalarını uzun yıllardan beri sürdüren araştırmacı bu kez, bilinmeyen noterler dizisinden bir tane daha yayınlamakta, yeni bir malzeme sunmuş bulunmaktadır. Latince esas 123 belge, Fransızca bir özet ile verilmiştir. Kitabın sonundaki genel dizin, araştırmacılar için çok yararlıdır. Giriş kısmında, Cenova Devlet Arşivi'nden bulunan noterler dizisinin önemine değinen araştırmacı neden Kili noterini seçtiğini açıklamaktadır. Galata (Pera), Samsun, Trabzon gibi kentlerle daimi ilişkisi bulunan bu kentin noteri, kendisini ilgilendiren konuları büyük bir dikkatle yazmıştır. Böylece Karedeniz ticaretinde önemli bir yer tutan Cenova'lı tüccarların faaliyetleri ve hangi ülke insanlarıyla ilişkilerde buldukları hakkında bilgiler vermektedir. Yapıtının birinci kısmında Kefe noteri Lamberto di Sambuceto'nun 1289-1290 yılları arasındaki faaliyetinin belgelerini yayımlayan M. Balard, yakın bir geçmişte iki cilt halinde Cenova'nın Levant (Romanie) daki ticaret girişimlerini de incelemişti. Bu kitap dayandığı belgelerin sağlamlığı hakkında güzel bir delildir. O dönemlerde geçerli bulunan para birimleri ve ticaret yaşamında yeri bulunan mallar hakkındaki bilgiler, tüccar sınıfı hakkındaki bilgilerimizi de genişletmektedir.

Dr. MAHMUT H. ŞAKIROĞLU

